

ABONAMENTUL:

Pe un an 70 Lei = 140 Cor.
 Jum. an 36 Lei = 72 Cor.
 Trei luni 18 Lei = 36 Cor.
 Prețul unui număr e de
 25 bani sau 50 fil.
 Telefon p. oraș și In-
 terurban Nr. 750.

ROMÂNUL

REDACȚIA
 ȘI ADMINISTRAȚIA
 Strada Românilor Nr. 1/a.
 INSERȚIUNILE
 se primesc la administrație
 și se taxează după tarif.
 MANUSCRIPTELE NU SE
 ÎNAPOIAZĂ.

Prietenia Bulgariei.

Încă de mult presa bulgară schimbând tonul dușmănos ce-l avea față de noi, începuse să agite ideea unei apropieri cu România.

Demonstrațiile acestea de prietenie deveneau pe fie ce zi, mai dese și mai istăruitoare și aceasta mai ales atunci când cercurile conducătoare bulgare au văzut că pozițiile Antantei față de foștii aliați ai Germaniei, nu semănau de loc cu acelea dorite de aceștia din urmă.

Astăzi, când lucrurile au luat în Bulgaria o întorsătură cu adevărat îngrijitoare, azi când nemulțumirea poporului bulgar a ajuns la culme din cauza sărăciei și mizeriei, astăzi în fine, când politica de altădată și-a dat toate roadele-i nenorocite, conducătorii poporului bulgar, consideră ca o diplomatie să-și întoarcă încrederea și nădejdea în spre țara românească.

Bulgarii doresc — cel puțin așa afirmă presa lor — să trăiască în cele mai bune relațiuni cu România.

Lucrul ar fi de natură să ne bucure, de vreme ce așa e organizat sufletul românului: să uite totdeauna răul ce i-a fost făcut.

Ne aducem aminte fusă cu tristețe că și cu alte prilejuri am mai auzit demonstrații de prietenie din partea vecinilor de peste Dunăre, cari nu s'au știut apoi să ne atace într'un mod ce nu avea nimica de a face cu legile sentimentului de onoare și de cavalermism.

E drept că astăzi situația e departe de a fi aceeași și că în locul imperialiștilor de altădată, Bulgaria are în fruntea guvernului său pe țărănistul Stambulinsky, care în tot timpul războiului, a fost obiectul de persecuție al politicienilor bulgari plățiți de Puterile centrale.

Omul care a suferit el însuși de pe urma greșelilor ce s'au comis, ar putea să aibă acea limpezime de vederi necesară oamenilor cu mare răspundere politică. În aceasta este mai mult chestie de experiență și de tact de cât de deosebite calități de ordin intelectual.

Din parte-ne nu dorim altceva primului ministru al Bulgariei de cât o viziune limpede a greșelilor trecutului, unită cu dorința de a înțelege actuala situație și problemele ce se pun în viitor, în legătură cu adevăratele interese ale poporului bulgar.

Deocamdată trebuie să se admită însă chiar de spiritele bulgare cele mai conciliante, că după cele petrecute, nu este de ajuns numai asigurările de prietenie ale presei pentru a întări apropierea româno-bulgară.

În primul rând este nevoie ca Bulgaria să-și recunoască în mod loial greșelile săvârșite față de România și nu numai presa bulgară, dar și toți bărbații de Stat bulgar, în frunte cu țărănistul Stambulinsky, să renunțe la ideea de a ne cere, cel puțin de trei ori pe lună, să le dăm Dobrogea înapoi.

Situația politică economică.

— Declarațiile dnei Vaida-Voevod, ziarului „Matin”. —

Paris. — D. primministru Vaida-Voevod, într'un interviu acordat ziarului „Matin”, spune următoarele: Situația politică în țară, prin multilateralitatea ei, este foarte grea. Pentru îndreptarea situației economice-financiare, are nevoie de multe reforme, de asigurare reală a exportului.

Dar pentru țara noastră, afară de relele acestea, mare primejdie prezintă bolșevismul rus și cel maghiar.

Armata lui Denikin este distrusă; rămășițele ei sunt concentrate la Tulcea, unde vor fi ochipate, însă fără să nădăjduim, că vor fi de vr'un folos real României, în fața puternicei armate bolșeviste, în fața căreia, doar armata română și cea polonă formează adevăratul zid nebiruit.

Dacă ar fi vorba de un războiu cu bolșevicii, numai românii ar putea primi mandatul să se ridice contra lor, dar atunci ar fi nevoie de sprijinul real al aliaților.

Ungurii au organizat până acum o armată ocultă împotriva României și contra acestei tendințe aliații n-au luat încă nici o atitudine efectivă.

Măsurile C. D. cu privire la circulația mărfurilor.

• Rezortul de comerț, face cunoscut celor interesați, că prin decizia No 90265, a ministerului de industrie și comerț (art. 8) s'a luat hotărârea ca circulația mărfurilor pe teritoriul administrat de Consiliul Dirigent până la nivelul prețurilor între vechiul regat și Transilvania să se facă în conformitate cu normele legale luate de către Cons. Dirigent; deci, pentru înfrânarea speculei și eliminarea elementelor ce nu au loc în comerțul cinstit se susține dispozițiunea conform careia comercianții cari aduc ori aduc mărfuri din vechiul regat ori străinătate să ceară autorizația rezortului de comerț.

Această autorizație ținându-se cont de legea industrială și comercială va fi aprobată numai acelor comercianți cari au brevet de meserie pentru articole cu care doresc a face negoț și cari au firma înregistrată, deoarece conform legii comerciale, comercianții, afară, de micii negustorași, (szatocs) trebuie să-și înregistreze firmele.

Odată aceste condițiuni îndeplinite, se vor elibera de urgență autorizațiile cerute fără nici o intervenție, rezolvându-se cererile în baza actelor alăturate cererilor.

Art. I. al suscității decisiuni dispune instituirea unei direcțiuni regionale sub conducerea autorităților locale. Rezortul de comerț a primit delegațiunea să semneze în numele ministrului de industrie și comerț. Aceasta direcțiune va aproba exportul mărfurilor nepermise la export, însă numai contra compensațiunii, or depunându-se valoarea mărfurilor în lei.

Biroul Presei Cluj.

Marșoara Voiculescu în Monna Vanna.

La București s'a reprezentat *Monna Vanna* a marelui scriitor belgian Maeterlink, cu dna Marșoara Voiculescu în rolul principal.

Întru cât această artistă, ocupă primul loc în arta dramatică română, alături de dșoara Ventura și întru cât, credem, că arădanii cari vor avea odată și odată prilejul să o vadă, e bine să se obișnuiască s'o cunoască de pe acum, reproducem aprecierile făcute cu prilejul reprezentării piesei lui Maeterlink, de cronicarul autentic al „Viitorului”.

Facem aceasta cu atât mai multă plăcere cu cât aceia cari cunosc și piesa, și pe artistă își vor da seama de dreptatea și de simțul artistic al aprecierilor făcute de cronicarul „Viitorului”, sub al cărui nume se ascunde o femeie înzestrată cu multă inteligență și cu un frumos talent.

Marșoara Voiculescu, în *Monna Vanna*, a trăit momente de supremă măreție, cu care ne-a amintit gloriosul său trecut tânăr și cu care ne-a promis iarăși sărbătoarea repertoriului ei de mâine. Elipsa intrării d-sale în actul întâi, a fost de o plasticitate antică iar emoția puținelor cuvinte rostite, părea cădență de gestul autoritar al fatalității.

Nu era decât ecoul unei sugestii eroice, cuvântul care îi pregătea intrarea sub cupola unei conștiințe noi.

Monotonia vocii sale cu care mai mult cântă vorbirea, a îmbrăcat straniu ritmul imaginilor lui Maeterlink și a avut rezonanța unei voci care sosește de dincolo de îngrădirea, obicinuit omenească a vieții.

În actul al treilea, a rupt zăgăzurile melodioase, pentru a se asvârlă furtunos în vâltoarea patimei, pe care a strigat-o și a petcutuit-o cu puterea unei Antigone.

Gesturile sale plastice și calde au circumscris în curbele lor, concentrarea marelui său temperament tragic. Ovațiuni sincere și flori preaspete au salutat apariția Marșoarei Voiculescu, căreia îi zicem: Bine ai venit!

Pentru monumentul Ecaterinei Teodorescu.

Comitetul de inițiativă pentru ridicarea unui monument eroinei Sublocotenent Ecaterina Teodorescu, ne-a trimis o listă de subscriere. Până azi au fost subscribe următoarele sume:

Școala civilă de stat 100 cor.; învățătorii și elevii școlii Ciutura 80 cor.; Seminarul pedagogic teol. 78 cor.; Profesorii și elevii școlii de stat 64.60; dr Virgil Bogdan, dr Sever Ispravnic, dr Ioan Robu câte 50 cor.; Școala primară Șega 40 cor.; dr Traian Botiș, T. Vașian, P. Rozvan, V. Antonescu, S. Popovici, Ing. Rimbaș, Aurel Popovici câte 20 cor.; dna Augusta Rubenescu, Cecilia Ionescu, Pavel Percea, Ana Percea, Dimitrie Simea, Ioan Saft, Victor Biro, Nicolae Tandreu, Carol Gerzon, Cornel Blau, Franz Ianciovici, Ludovic Sarvaș, Nandor Babiak câte 10 cor.; Artenița Popescu 6 cor.; Maria Precupaș, Viorel Percea, Robert Scholz câte 4 coroane.

Aducem donatorilor mulțumiri călduroase în numele comitetului de inițiativă și rugăm pe acele persoane cari mai dețin încă sume colectate să binevoiască a ni le înainta în termen de 5 (cinc) zile; trebuind la rândul-ne să le trimitem comitetului.

Arad la 25 Ianuarie 1920.

Dr. Robu, primar.

INFORMAȚIUNI.

— La Klagenfurt, partea sudică a Austriei, bântue un ger cumplit ce a ajuns până la 33° Celsius sub 0. Străzile sunt pustii, oamenii ne mai părăsindu-și locuința.

— *Mitropolitul primat, dr. Miron Cristea, a primit în audiență pe rabinii Nimerow și Bonzu, acest din urmă vicepreședintele comun al tuturor evreilor spanioli, întreținându-se cu ei despre chestiuni religioase. S'a căzut de acord, ca fiecare confesiune, să-și cultiveze liber religia și tradițiunea, unindu-se cu toții în dragostea sinceră pentru patrie.*

— *Direcțiunea CFR, studiază modalitatea unificării administrative, conform regulamentelor organizării din țara-mamă.*

— *Ministerul industriei lucrează la un proiect de lege, în înțelesul căruia taxele de export, se vor plăti în valută românească, nu streină, ca până acum.*

— *În ziua de 27 c. a avut loc la București, în Teatrul Național, congresul orfanilor și văduvelor de războiu, sub președenția MM. LL. Regele și Regina.*

— *Ministerul finanțelor continuă lucrările pentru alcătuirea bugetului și pentru îmbunătățirea valutei.*

— *Censiliul Dirigent a oprit eliberarea permiselor de călătorie în Ungaria, până la alte dispoziții.*

— *Comisiile de aprovizionare din Arad și județ au ținut Luni ședință comună în vederea executării ordonanței pentru imobilizarea produselor agricole.*

— *S'a decis ca pe Joi, 29 Ianuarie, comisiile să se întrunească la o nouă ședință pentru care au fost invitați a lua parte toți primăreții din județ. În această ședință se vor lua decisiunile definitive cu privire la executarea ordonanței.*

— *Proiectul aprovizionării va fi modificat, în urma unor serioase obiecțiuni făcute de specialiști cu privire la prețul maximal al cerealelor imobilizate.*

— *Funcționarii de toate categoriile ai statului din Iași, s'au întrunit protestând contra faptului că guvernul a acordat gratificații de anul nou numai funcționarilor statului, aflați în București. Au vorbit profesorii universitari Cosmovici și Simionescu. La urmă s'a votat o moțiune, adresată guvernului, cerând să se facă dreptate.*

— *Guvernul a aprobat cererea generalului Denikin, de a permite trecerea prin țară pentru o mie de refugiați, înalte personalități protejate de Denikin. Refugiații vor face carantina la Sulina.*

— *Cursul leului a cotoit la Paris alaltăeri 25 centime.*

— *România a participat oficial la târgul de toamnă din Lyon și va participa tot astfel și la cel de primăvară. Pentru acea ocaziune, România organizează un muzeu industrial care va rămâne permanent în Franța.*

— *Un pian negru nou fabricațiunea „Dörr” de vândut. Se poate vedea între orele 10-12 înainte de masă, strada Florian 5, etajul I.*

TELEGRAME.

(Telegramele Ag. Dacia).

Răspunsul Reginei Maria la felicitările de Anul Nou ale președintelui C. D.

Cluj. — *M. Sa Regina a binevoit a răspunde dlui Iuliu Maniu prin următoarea telegramă la felicitările pe care președintele C. D. le-a trimis Suveranei cu ocazia Anului Nou:*

Adânc înduioșată de inimioasele Dvoastre cuvinte vă mulțumesc din suflet și fac urări ferbinți de bună sănătate și prosperitate pentru Dvoastră și scumpul nostru popor românesc de pretutindeni, având dorința arzătoare de a-i vedea pe toți deplin fericiți.
MARIA.

Atitudinea României față de Rusia.

București. — *Guvernul a hotărât să procedeze de acord cu aliații față de Rusia sovietistă, cu care consiliul suprem a hotărât reluarea raporturilor comerciale.*

Pentru refacerea României economice.

București. — *Direcția refacerii economice a prezentat ministrului de externe un tablou al materialelor și mașinilor răpitate de germani, cari conform dispozițiilor tratatului din Versailles, vor trebui renapotate României. Se lucrează de asemenea la tabloul despăgubirilor personale, ce va trebui să le achite Germania. (Se știe că germanii, în timpul ocupațiunii au evacuat până și mobiliarele din casele particularilor. N. R.)*

Spartachiști arestați

Berlin. — *Rădcoala spartachistă dela Breslau, a fost complet înfrântă. Șefii revoltei, spartachiștii Eichen, Wendel și Steinhertz, au fost aruncați în închisoare.*

Convenția economică austro-cehoslovacă.

Praga. — *Uniunea vamală austro-cehoslovacă, a fost încheiată la Praga, pentru un prim termen de 5 ani.*

Un incendiu uriaș.

Viena. — *Un groaznic incendiu a izbucnit în fabrica de vagoane din Florisdorf, cauzând statului pagube în suma de 314 milioane, focul neputând fi localizat.*

Comerțul României cu Germania.

București. — *Se desminte prohibirea importului de mărfuri din cauze valutare. Se permite importul mărfurilor din Germania fără dificultăți, dacă se respectă măsurile legale privitor la import.*

Salvarea economică a Austriei.

Viena. — *Impositele pe avere, după norma votată de parlamentul Austriei, asigură statului un venit imediat de 18 miliarde cor.*

Austria preia imperiul în Ungaria de vest.

Viena. — *Guvernul vienez, a însărcinat pe secretarul său de stat, Ellenbogen, să organizeze alipirea definitivă a Ungariei de vest la Austria, așa cum este prevăzută în tratatul de pace înmănat și Ungariei.*

Oaspeții Constantinopolului.

Constantinopol. — *Membrii corpurilor consulare și diplomatice, refugiate din Odesa, au sosit în port și imediat au avut o constătuire cu generalul Franchet D'Esperay. S'a hotărât, ca diplomații, de-ocamdată să rămâie în Constantinopol.*

Bulgaria se liniștește.

Sofia. — *În toată Bulgaria au încetat grevele, guvernul acceptând condițiunile greviștilor. Greva uzinelor electrice din Sofia continuă însă, fiindcă pretențiunile morale ale muncitorimii sunt inacceptabile.*

Exîmpăratul Carol se desvinovățește.

Paris. — *Presa franceză publicând scrisorile exîmpăratului Carol al Austriei, către prințul Sixtus de Parma, înzistă asupra evidentei vinovății a lui Wilhelm II-lea, pentru continuarea măcelului, pledând favorabil pentru Carol de Habsburg.*

Cărți și reviste.

— *Cărți și reviste primite la redacție.*

A apărut No. 1 din anul al 14 al revistei Politice și Literare „Ramuri” cu următorul sumar:

D. Tomescu *, C. Ș. Făgețel Căpitanul Vulovici, Nichifor Crăinic La răscruce (poezie), Vasile Mihăilescu N. Iorga, Al. Iacobescu La moartea unui câine (poezie), I. U. Soricu Verișoara, Stefan Bălcești În templu (poezie), E. D. Fortunescu Partide și program, M. A. Georgescu, Starea noastră valutară, Însenăări literare și politice, Literatura de azi și de altă dată. Din traista lui Moș Crăciun de Elena Farago, Reviste și ziare. Atitudinea specialiștilor.

Censurat: C. Teodorescu

Teatru, Muzică, Cinematografie.

Pe scena Cabareului Modern se prezintă cu un nou grandios program Ileana Navay. Excelenta artistă a fost împedecată timp de 10 zile a păși pe scenă din cauza unei indispoziții.

Cu îndrăznețe producții acrobatice storce admirația publicului, seară de seară, Mister Linoel. Cu program nou se prezintă și ceilalți membrii ai Companiei. Reprezentația se începe la ora 8 și jumătate.

Curând va păși pe scena Cabareului modern grupul Barcarolla ce și-a câștigat un renume mondial cu dansurile de doi.

Teatrul APOLLO

În 28, 29, 30 și 31 Ian.

Serie Mia May

Tatjana

piesă în 5 acte.

Arrangeator Joe Max.

Te 614

Teatrul URANIA

În 28 și 29 Ianuarie

Serie Carmi

Când morții vorbesc

Dramă socială în 4 acte.

În rolul principal Maria Carmi.

Dr. Cornel Curtuțiu

advocat în Sein, în urma unui morb îndelungat și greu câștigat în decursul războiului, a reposat în etate de 40 ani, lăsând în cel mai profund doliu soția sa Mărioara Berinde, fiicele Aurelia și Maria, pe scumpa și nemângăiata sa mamă văd. Moise Curtuțiu nasc. Maria Ardelean, surorile Hermina Curtuțiu și Dr. Valeria Curtuțiu. — îl deplâng numeroase rudeni prieteni și cunoșcuți.

Dumnezeu să-l odihnească în pace, iar familia întristată să o mângăie.